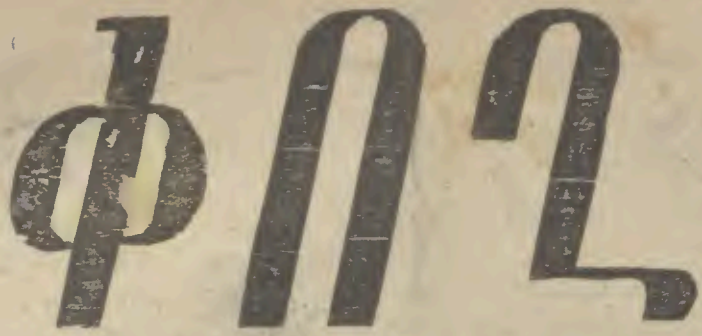

Փողն կը հրատարակուի առ
մէն օր :
Բաժանորդութեան գինն է թէ
Պոլսոյ և թէ Գաւառաց համար
150 թիւ մէկ Օսմանեան ոսկի
կանխիկ :
Օտար երկրներու համար
համարու ծախքն տուող ին վրայ է :
Մէկ թերթի գինն է 1 ղու-
բուշ :

Ա Ր Ե Ի Ե Լ Ե Ա Ն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՀԱՏՈՐ Բ.

1872 ՄԱՐՏ 8

ՉՈՐԵՔՆԱԲԹԻ

ՀԱՏ Ն. Տ. ՄԱՐՏ 20

ԹԻՒ 30

ՊՈՍՏԱԿԱՆՈՒՊՈԼԻՍ 3/20 ՄԱՐՏ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ինչպէս հեռագրին տուած տեղեկու-
թեանն զիտեմք, Պաղլիոյ Աղլ. Ժո-
ղովը, Լաթիքի-մէ-անուն գործաւորաց
համալըային ընկերութեան գէմ հա-
լածումն սկսելու նպատակաւ ներկայոյ-
ուած օրինաց ծրագրին վրայ մի քանի
օր վիճաբանելէ յետոյ, նոյն օրինաց
ամբողջ յօդուածներն մեծագոյն մասի
հաւանութեամբ ընդունեց : Օրէնքը
պաշտպանողները ջանացած էին զհա-
մալըային ընկերութեան Բարիւրի Հա-
տարակալանութեան գործոց պատաս-
խանատու ցոյց տալու : Այլք, ընկեր-
վարական այլ և այլ սկզբունքներու
մէկ խառնաշփոթ արգելիքը նկատե-
լով զայն, վաճառք յայտնած էին որ
ընկերութեան լուսաւոյն կազմակեր-
պութիւն մ'առնու և խնդրած էին որ
Լեւոն Երեսնամեայի անդամոց ամենց զօր-
ձերն ամբողջ ընկերութեան գործոց հետ
չչլիթուին :

Մարտ 6 ի նստին մեծագոյն մասը
զրուած էր վիճաբանութեան տակ և
զող օրինաց գէմ Պ. Լաթի Պաղլի ար-
տասանած խիտո նշանաւոր մէկ ճառը
Առանց Լեւոն Երեսնամեայի վարդապե-
տութեանց ու գործոց երկար բարակ
նկարագրին ընելու, ատենաբանը անոր
զոյտ թեան պատճառներն ու իրաւուն-
քը բացատրած և ցոյց տուած էր թէ
Լեւոն միջոցներով կարելի է ծայրայե-
ղութեանց առաջն առնուլ առանց ու-
նակիս ընելու ինչ որ յարգանաց ար-
ժանի է, և այս մասին Անդրեայ մէջ ըն-
կերային շարժման և անոր նկատմամբ
երկրին օրինաց վրայ բացատրութիւն
ներ տուած էր՝ որովք իւր ճառն գործ-
նական նկարագրի մ'առած էր :

Սակայն և այնպէս, հակառակ այս ա-
մենուն, օրէնքը քուէարկուեցաւ և Լեւ-
ն Երեսնամեայ ընկերութիւնը Պաղլիոյ
մէջ դատաւարութիւն հրատարակուե-
ցաւ :

Տեղւոր պաղլիք մարտ 8 ի թուոյն մէջ
այն քուէարկեալ օրինաց վրայ Պ. Բօլ
Լըրօս—Պօլիէօլի մէկ ընտիր յօդուա-
ծը կը հրատարակէ, յորում յօդուա-
ծագիրը բողբոքելէ յետոյ թէ Աղլ. Ժո-
ղովը ժամանակէ մ'ի վեր անգործադ-
րելի օրէնքներ հրատարակելու ու ա-
պարդիւն միջոցներ քուէարկելու մաս-
նաւոր միտում մը ցոյց կուտայ, թէ
«Լեւոն Երեսնամեայի կը նկատէ իւրեւ զբն-
մը՝ որ պարսաւանաց քուէներ կուտայ կամ
բաղձանքներ կը քուէարկէ, և պարտա-
ւոր կը կարծէ յայտարարութիւն մը կամ
ցոյց մ'ընելու ընաւ մէկ սուրբ չը
փախչիլու», վերոյիշեալ օրինաց դա-
ւով այնպէս կ'ընէ :

«Ինչ արդիւնք կը կարծէք թէ պի-
տի ունենայ Լեւոն Երեսնամեայի գէմ ձեր

հաշակաւոր օրէնքը : Ինչ. հանգիստաւոր
վիճաբանութեան մը յետոյ դատաստա-
նի ենթակեցիք տասներկու օրագիր՝
որոց ամենքն ալ արձակուեցան, և այս
արդիւնքն, որ կրնար նախատեսուիլ,
ձեզի բաւական դաս մը չ'ընկեր : Ձե-
զի տակաւին ուրիշ խրատներ պէտք են :
Սոսկալի յեղափոխութեան մը յետոյ,
23 կամ 30 հազար ապստամբական
ձերբակալ ըրիք և յաջողեցաք, ինչ որ
միշտ չէ գիւրիւն, զանոնք ապահով
տեղերու մէջ վաղէկու. և հիմայ, ի-
րաւամբ կամ յանդիման—ինչիւր չէ որ
կը քննեմք—աղաւ կը թողուք զանոնք.
միթէ մի քանի օրէն զանոնք վերստին
փնտռելու և նորէն ձերբակալելու հա-
մար կ'ընէք այդպէս : Այլ կարծէք թէ
Լեւոն Երեսնամեայի անդամոց թիւը հա-
տարակալանութեան գործոց իրեն մաս-
նակից բանաւորներուն թուէն նուազա-
կոյն ըլլայ, կամ թէ կը կարծէք որ
այն համալըային ընկերութեան ան-
դամ ըլլալու պարզ յատկութիւնը ա-
ւելի մեծ յանցանք մ'է քան զին ի
ձեռին Բարիւրեան ապստամբութեան
մասնակցութիւնը : Գուք ձեր աչաց առ-
ջիւ ունեք—և իրաւի զարմանալի է որ
չէք տեսներ—ձեր աչաց առջիւ ունեք
բացայայտ ապացոյցք թէ Լեւոն Երեսնա-
մեայի գէմ ձեր օրէնքը երբեք չ'ընտիր
կրնայ գործադրուիլ : Եթէ պարտա-
ւորեցաք, բանաւոր պատճառներով, ա-
ղաւ թողուլ Հատարակալանութեան
գործած քստմնելի ոճիւրեղուն մէջ իւ-
րեւ մեղաւորից բանուած անձանց քսա-
նին տանելինը, յայտնի է որ չ'ընտիր
կարենաք աւելի խտուրթիւն ցոյցնել
այն ընկերութեան անգամակցաց գէմ՝
զոր կը հալածէք :

«Անցաւ այն ժամանակը՝ յորում ամ-
բողջ բաղձութիւններ կ'արտորուէին.
կորուսած եւրոյն զբաղմունքն օրինաց
զաւարճիքն՝ զորս հին ժամանակաց և մի-
ջին դարու հանրապետականք և զորս
մեր առաջին յեղափոխութիւնն ի գործ
կը դնէր անհատից բաղձութիւն դասերու
վրայ : Այլք, թէ Լեւոն Երեսնամեայի ան-
դամոց թիւը մէկ քանի հարիւր հազար-
ներ է. չեմք զիտել թէ ո՛ւնակից քա-
ղեցիք ձեր վիճակագրութիւնը և թէ
անոնց տարերքը ճշգրիտ են. բայց կա-
տարեկապէս ակներեւ և յայտնի է թէ
մէկքանի հարիւր հազար մարդիկ չէք
կրնար Ոստիկանութեան ատենք տա-
նիլ : Իսկ զարով այն կարծեաց թէ մի
քանի օրինակներ բաւական են մնաց-
եալները հաշուելու համար, ասի ճշ-
մարիտ աղայութիւն մ'է :

«Լեւոն Երեսնամեայի գէմ՝ այս նշանա-
ւոր օրէնքը պատրանք մ'է. երեւակա-
յական քաղաքականութիւն մ'է. կա-
րելի է զայն քուէարկել, քանզի կա-
րելի է ամեն բան քուէարկել, բայց
կարելի չէ զայն գործադրել :»

Աւստրիական կառավարութեան կը-
րօնից պաշտօնեայն վերջերս հին կա-
թոլիկայ նկատմամբ դատաւար կառա-
վարիչներուն շրջաբերական մը զրկած
էր՝ որ խիտո գէշ տղաւորութիւն մ'ը-
րած է Աւստրիայ մէջ : Պաշտօնեայն Պ.
Միլերմէյըր, որ ինքզինք աղատական
անուանող և իւր յայտադրին մէջ քա-
ղաքային իշխանութեան կըրէին դա-
րուոր առանձնաշնորհութիւններէն ա-
զատուել խոստացող դահլէի մ'անդամ
է՝ անշուշտ բարձրէն եկած ճնշման մը
անդի տալով, իւր շրջաբերականին մէջ
այնպիսի սկզբունքներ յայտնած էր՝
որք բացարձակ ժխտումն են խղճի ա-
զատութեան և օրինաց առջի. համայն
քաղաքացեաց հաւատարմեան, այ-
սինքն այն սկզբունք՝ որք Աւստրիական
Սահմանադրութեան հիմնական օրինաց
մասերն են :

Բարեբախտաբար Աւստրիայ մէջ նոր
սերունդ մը կը կազմուի, որ, երկուս-
տաք տակաւին, բայց սահմանադրա-
կան ազատութեանց վրայ վարկաբարդի
չհայել և կը մերժէ՝ զոհել զանոնք կա-
րեորութեան նկատման համար կամ կու-
տակցութեան հաշիւներու : «Երկուս-
տաքաբար» այս կուտակցութիւնն
Բէլլաթի մէջ իւր պերճաբան ներկա-
յացուցին ու բերանը դրած է՝ որ է
Ռալֆեր երեսփոխանը : Սոյն երեսփո-
խանը, վերջին նիստերէն միոյն մէջ,
կրօնական խնդիրը ձեռք առաւ և ա-
ռաջարկութիւն մը ներկայացոյց՝ որով
կը խնդրէ թէ Խորհրդարանն տան և
հինգ անդամներէ յանձնաժողով մը կար-
դէ հին կաթոլիկաց կաղութիւնը օրի-
նաց համաձայն կանոնադրելու համար :

Պ. Ռալֆեր հաստատեց թէ, արդի
պարագային մէջ, կառավարութիւնը
ընաւ պատճառ մը չունէր հին և նոր
կաթոլիկաց վէճին միջամտելու և թէ
մանաւանդ, բնաւ երբեք իրաւունք
չունէր՝ Պետութեան ճանչուած կրօ-
նական հասարակութիւն մը համարուե-
լու իրաւունքը հին կաթոլիկաց զբաւ-
լու : Ատենաբանը յիշեցոյց Պաղլիական
Աթոռին հետեւեալ կրօնական դաշնադ-
րութեան (քօնքօրտա) պաշտօնական
ջնշումը՝ որ անխալութեան վարդապե-
տութեան տրամաբանական մէկ հետե-
ւութիւնն էր : Աստի սա եղբարկացու-
թիւնն հանեց թէ կառավարութիւնը իշ-
խանութեան իրական զեղծում մը և
խղճի աղատութեան գէմ ոճիւր մը կը
զործէ արեւելեական անուանեալ ժո-
ղովոյն վճիռները մերժող կաթոլիկները
պատնդաւոր և թէ՛ իրենց կրօնական
ազատամանց, թէ՛ իրենց զաւակաց կըր-
թութեան և թէ՛ իրենց ծնունդը, ա-
մենաթիւնն ու մահը հաստատող վա-
ւերագրութեանց մասին օրինաց ս'ը և է
երաշխաւորութեան զուրկ հրատարակե-
լով :

Ս. յա աղատամիտ երեսփոխանին առ-

Պատուական տղն ստալին
անդամի համար 3 զրչ. երկրորդ
անդամի համար 2 զրչ. աւելի
անդամներու համար մասնաւոր
սակարկութիւն կըլլայ :
Նամակք և գրութիւնք պէտք
է զրկել ի Վեդիլ խան գեանաւ.
յարկ թիւ 8. առ Վ. Մ. Շիշ-
մանեան. անվճար նամակներ
չեն ընդունուիր :

Նախան լեզուն իւր անլրկելի աղղե-
ցութիւնն ըրաւ, և Խորհրդարանն ան-
միջապէս յանձնաժողովը կաղմեց ու Պ.
Ռալֆերի առաջարկութիւնն անոր քնն-
նութեանն յանձնեց :

Վերջին օրերի թաղաւորը մարտ 7ին
ի Պէրլին գնաց, ուր կը գտնուէր ար-
դէն Օլիա թաղաւորէն : Նոյնի Վեհա-
փառութիւնը անտի ի միասին ի Ս.
Բեդերապուրի պիտի երթան : Իրենց
Պէրլինի արքունեաց տուած այս այցե-
լութիւնը Վիլիամ կայսեր համար իրեն
համակրական զգացմանց ցոյց կը մեկ-
նուի, որու երկար տտենէ ի վեր կ'ըս-
պասուէր :

Պէրլինի մէջ գալոյցոյց տեսլութեան
վրայ դրուած նոր օրէնքը, որ վար-
ժարանները կըրկականաց ձեռքէն կ'առ-
նու և Պետութեան հսկողութեանը կը
յանձնէ, յայտնի է արդէն : Սոյն օրի-
նակ շարժում մը նաեւ Սարաթիոյ մէջ
սկսած է, ուր ժողովարդը զրկելէ լոկ
Բողոքականներէ կը բողոքանայ : Հասա-
րակաց կրթութեան վրայ կառավարու-
թեան կողմէն ներկայացուած օրինաց
ծրագրի մը վիճաբանութեան մէջ, և
բեռնութեանց ժողովը իւր յանձնաժո-
ղովին չափաւորած մէկ օրէնքն ընդա-
նեց՝ որ գալոյցները բաց կը հրատա-
րակէ ամեն ուսանողաց առանց կրօնից
խտրութեան : Ռալֆ քուէարկութեամբ
մ'ալ, ժողովը տրամադրութիւն մ'ըն-
դունեց՝ որ աշակերտաց թոյլտուութիւն
կուտայ ինչ ինչ որոշեալ պարագայից
մէջ գալոյցներու մէջ տրուած կրօնա-
կան դասերը չառնելու : Երեսփոխան
մը հարցնելով պաշտօնէին թէ նոր օ-
րէնքն, ինչպէս ասիլ յառաջ կ'ըլլար,
աւետարանական սինոդին հաւանու-
թեանը պիտի ներկայացուէ, պաշտօն-
եայն բացատրաւ պատասխանեց, Բաց
աստի, Խորհրդարանն իւր յանձնաժո-
ղովին մէկ չափաւորած օրէնքն ալ ըն-
դունեց՝ որուն նպատակն է կրթութիւ-
նը ձրի ընել այն թաղապետութեանց
մէջ՝ որք զայն կ'ուզեն :

Յայտնի է որ Տանիմարայի թագաւո-
րը վերջերս ուղեորութիւն մ'ըրաւ Յու-
նաստանի մայրաքաղաքն՝ յԱթինք,
ուսկից ի դարձին Հոմ եկաւ՝ ուր ի-
տալիոյ թագաւորին ու իւր մէջ քաղա-
քավարական այցելութիւններ փոխա-
նակուեցան : Եթէ Բօրէնհակի կէս—
պաշտօնական լրագրոյն Յունաստանի
արդի վիճակին վրայ ըրած նկարագրին
համեմատ դատելու ըլլանք, Տանիմար-
այի թագաւորն իրիտ գոհ պիտի ըլ-
լայ իւր երկիրն վերստին տեսնելով :
Յիշեալ լրագրոյն բաժին համեմատ
աւագակութիւնը, զոր անքան անգամ
իրեն ջնջուած հրատարակեցին, միշտ
ծաղկման ու զորոգացման վիճակի մէջ

է ի Յունաստան, և երկրին մայրաքաղաքն իրապէս պաշարուած է աւազակաց խումբերէ՝ որք քարայրներու մէջ պահուած են այնպէս որ տէրութեան զօրքերն չեն կրնար գտնել այդ քարանձառներն կամ չեն ուղեր անոնց մօտենալ: Իրաց այս վիճակն հօն մեծ վընաս կը պատճառէ նաև երկրագործութեան ու անոր զարգացումը կ'արգելու, և երկրին մէջ ապահովութեան պահասութիւնն ա՛յն աստիճանի է որ ո՛չ ոք կը համարձակի քաղաքէն հեռանալ առանց զինուորաց խումբ մ'իւրեն ուղեկից ունենալու:

Խ. — Բ. Պ.

Վ Ի Ի Պ Ա Կ

Երէկուան թերթին առաջին երեսին Ա. սինակին մէջ «Յայտն է որ . . .» բառերով սկսող և «Երբեք չենք հասնի» բառերով վերջացող պարբերութիւնը, իբր խմբագրին ծանօթութիւնը, փոխանակ յօդուածին ներքե գրուելու, սխալմամբ յօդուածին հետ խառնուած է տպագրութեան մէջ:

Ն Ե Ի Ք Ի Ն

Կը կարծուի թէ Ռումէլի երկաթուղեայ շինութեան ընդհանուր—տընորէն Պ. Լէյզէր, Թրիէսթի շոգե-նաւով այս շաբթու մայրաքաղաքս կը հասնի:

—Արտաքին գործոց պաշտօնեայ Վըսեմ. Սէրվէր, Թնդանօդարանի Մեշէր Վսեմ. Մուսթաֆա, և Կայսերական Պալատին Մեշէր ու Վեհ. Սուլթանին անձնական դանձուց պաշտօնեայ Վսեմ. Ֆէրիտ փաշայներն Օսմանիէի առաջին կարգի պատուանշանը ժապաւէնով հանգերձ ընդունեցան:

—Քննութեանց Յանձնաժողովոյն նախագահ Ահմէտ փաշան Տարի—Շուրա յի նախագահ՝ փոխանակ Նուրէթ փաշային:

Նուրէթ փաշան Ալանիկի կուսակալ:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԳԱՄԵԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆ

Հ Ե Ղ Ի Ն Պ Ա Կ

ԱԳԻՖԱՆԴԻ ՏԻՄԱՅՅԻ ՈՐԴԻՈՅՆ

(Շարունակէն Գ. Բ. 29)

Յաճախ ի գիւղ գացեր եմ, բայց ուզածիս պէս բնաւ չեմ գտած: Յոյսս բու վրայ դըրեր եմ, այն գիւղին բարերատուութեան հասնելու համար: Այժմ խոտացուներ սիրտը, չորհէ՛լ, չորհէ՛լ ինձ զայն: Մտածէ՛ մէկ մը որ կենալու կարճատեւ պիտի ըլլայ: օր մը կը զգնաս չկատարելուդ համար քեզի խնդրածը, որ ի գործ գնենք այնչափ գիւղին է: Ի՞նչ պատասխան կրնայի տալ այն խօսքերուն, մանաւանդ յիշելով որ այն գիւղերը սիրոյս վարձատրութիւնը պիտի ընդունէի, աւելցնելով իմ հարկերդ գիւղերուս բերքը:

Ժամ մը վերջը Մարգարիտա բաղկացու մէջ էր, և եթէ հրամայէր ինձ ոճիւր մը գործել կը հնազանդէի իրեն:

Առատեան ժամը վեցին մեկնեցայ:

—Այս իրիկուն կը տեսնուինք, ըսի երթալու առանձն:

Ռեժիլին գրկեց զիս, բայց չպատասխանեց: Օրուան մէջ ընդունելի թուելով մի՛ յորում հետեւեալը դուռն էր:

«Մերկիս, քիչ մ'անհանդիստ ըլլալու համար՝ բժիշկը պատուիրեց որ հանդիսմ: Ռատիս այս իրիկուն կանուխ պիտի պահուի, և չեմ կրնար գրեղ ընդունել: Բայց վաղը կ'ս օրին կը սպասեմ, ե՛կ: Կը սիրեմ գրեղ:»

Իսկոյն կարծեցի թէ կը խափէ զիս: Պաղ քրտինք ձգեալս տեսնուցայ, որովհե-

Նարայի նախորդ ընդհանուր—Հիւս պատու Նուրեան էֆենտին Կ. Պօլսոյ եղբունդատ առեկին անգամ անուանեցան:

—Կ'ըսուի թէ կառավարութեան պաշտօնատարներուն թոշակաց վճարումը նոր եղանակաւ մ'ընել կը խորհուի, այսինքն իւրաքանչիւր ամիս քառասուն օր հաշուելով, ուսկից կը հետեի թէ պաշտօնատարք մէկ տարուան մէջ զըրեթէ տասն ամիս թոշակ պիտի ընդունին:

Մեք չեմք կրնար հաւատալ որ այս պիտի նոր նուազման կամ խնայողական ձեռնարկութեան մը վրայ խօսուի: Արմատական բարեկարգութիւն մը ո՛չ թէ կառավարութեան պաշտօնատարաց արգէն իսկ դուզնաքեայ ուճիկներն նուազեցնելէ այլ Պետութեան մուտքը յաւելցնելէ կախումն ունի: Ամեն ոք կը խնդրէ որ Մեշէրներն ա՛յլ ևս դադարին իրենց կալուածոց (էֆէն) եկամտից կէսն ընդունելէ և կառավարութիւնն զանոնք անմիջապէս առնու՝ որոնք կըրնան կառավարութեան ունեցած մեծամեծ պիտոյից նպաստել, բայց Բ. Պուռը գողցես միշտ կը տարակուսի լաւ շուրջին մէջ վճարական քայլ մ'առնուլ և նախամեծար կը համարէ հետզհետէ պաշտօնատարաց ամսականներն նուազեցնել, որ կրնայ պաշտօնակալաց դժգոհութիւն պատճառել և հետեւաբար հասարակաց գործոց ընթացքը արգելուլ:

Ի. Հ.

—Ռուսուգէն մարտ 16 ամսաթուով Լէվոնդ Էրըրտ լրագրոյն կը գրեն:

Երեքշաբթիէն չորեքշաբթի լուսնալու զիշերը զազանային կատաղութեամբ վայրենաբար սպաննուեր էր Պալարեւրիտասարդ մը՝ որ մի քանի օրէ ի վեր Պուրքէշէն հոս եկած էր: Հետեւեալ առաւօտուն քաղաքէս հեռու տեղ մը սոյն երիտասարդին դիակը գտնուեցաւ՝ որու քիթը, ախանջը ևն. կտրուած էին (.) . . . Սոյն սպանման պարագայներն ամեն անձանց համար զաղանք մ'են. թէ արգեւօք նախանգամաւորեցին և

տեղ զայն կիներ ստորիկ սիրելուս համար՝ կտաւ կածը յոյժ աղմկեց զիս:

Եւ սոսկայն գիտնալու էի որ սոյն՝ գրեթէ ամէն օր պիտի հանդիպէր Մարգարիտայի կողմէն, փոքրիկ ուրիշ հոմանշաններս յաճախ նոյնպէս փորձեր կ'էին ինձ հետ, բայց փոքրիկ չէր եղած: Ինչո՞ւ համար Մարգարիտան այնքան ապուրուեց ինձ ներդրածէր էր յիս:

Այն առանձնաձեցի որ երթում տեսնեմ զիմքն ըստ սովորականին յիւր սենեակը որոյ բանալին քովս էր, այս կերպով ստացը կ'իմանայի, և եթէ հոն մարդ մը գտնէի կ'ապուսակէի:

Աւստի մի՛ թէ «Դոնդ—Լիլի» գացի: Չորս ժամ հոն պտուեցայ, բայց զՄարգարիտա չը տեսայ: Երեկոյն մտի այն ամեն խոտորաններուն մէջ՝ յորս սովորաբար կ'երթար: մէկուն մէջ ալ գտնի չգտայ:

Ժամը տասն ու մէկին ի տ'Միլիէն փողոց ընթացայ: Թէպէտ լոյս չէր տեսնուեր Մարգարիտայի խցին պատուհաններէն, սակայն և այնպէս դուռը դարկի: Եւ երբ դռնապանը հարցոյց ուր երթալու:

—Մարգարիտա կ'օրէի, պատասխանեցի:

—Չվերադարձաւ տակաւին:

—Վերը կ'ենեմ կը սպասեմ:

—Վերը մարդ չկայ:

Բանալին քովս ըլլալով՝ անշուշտ ողջ պատուէրին զէմ կրնայի գործել, բայց չուզելով միանց անցնել ծիծաղելի կուս մը յարցանել, զուրս եղայ:

Սակայն տունս չգացի, վառնի գիւղացիներն չէի կրնար հետեւալ: Մարգարիտայի տունը աշերտ չէի փախցունել, կը թուէր ինձ թէ նոր բան մը պիտի խմանայի, կամ գոնէ կախածներս պիտի հաստատուէին:

Կէս գիւղերուս մօտ՝ ինձ քաջամեղ իր սակաւք մը ց թուով տան առջին կանգ առաւ:

յե՛տոյ խողովոցներն. արգեւօք հրէշաշին զործողութիւնն տա՛ն մը թէ փողոցին մէջ տեղի ունեցաւ: մարդասպանք քանի՞ հոգի են: Տաճիկ, Պուլղամ կամ Հրեայ են ոչ ոք զիտէ:

Բոլոր այս պարագայներն և ուրիշ շատեր գեւու ևս պարզուած չեն: Երբ տասարդը խիստ գեղեցիկ ըլլալուն համար, կը կարծուի թէ կամ կատարի նախանձու և կամ, ինչպէս աւելի հաւանական է, զխաւորապէս Արեւելեան ժողովրդեան յատուկ եղող իւր պարկեշտութեամբ եղբունդործութեան մը զո՛հ եղած է: Աւստի թէ և տեղական իշխանութիւնը խուզարկութիւններ կ'ընէ, սակայն ինչպէս միշտ, աւանակները եղանակաւ մը: Կ'ըսուի նաև թէ տեղական իշխանութիւնը քաջաջըմուտ ըլլալով սոյն ոճրագործոց Քրիստոնեայ չ'ըլլալուն, չ'ուզըր ճշմարիտ մարդասպանները ձերբակալել:

ՀՆՈՒՍԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Վիէննա, 18 մարտ.
Ռումէլի բաժինը ֆր. 76.50
Աւստրո-Օսմ. պանդայի բաժինը » 155.50
Անիս » 107.50
Մեր Պորտան ընդհանրապէս թու է: Բրէտի Օսթրո-Թիւրք Բնկերութեան բաժինը 148:
Բարիկ 18 մարտ.

Մէջի անձնատուութեան վրայ քննութիւնը կը շարունակուի:
Մարտ 18ի տարեգործին առթիւ միջոցներ ձեռք առնուեցան:
Բումէլի բաժինը ֆր. 178

Լոնդոն 18 մարտ.
«Թայմ» և ուրիշ լրագրք, Ապրամայի նըկատմամբ Ամերիկայի զրկած պատասխանին վրայ վիճարանելով, կը պնդեն թէ Ամերիկան պէտք է որ իստ առնու անուղղակի փնտսոց մասին իւր պահանջներն:

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ

Լիվորու 18 մարտ.
Բամպոկ Միտլինկ Օրդէան, Բէնա 11 3/8—11 1/2
Մախուած 15,000 հակ:
Հրապարակը տաք:
Նիւ-Յօք 16 մարտ.
Կաղ Բէթթօյի 22 1/2:

Ժ.Գ.

Տունս մայց, և աղւս պէս լացի: Ռ'Է որ միանգամ խորուեր է՝ խմացի է անուշաւ թէ մարդը որչափ սաստիկ ցաւ երով կը վշտալիր:

Բուռն բարեկութեան մէջ, փառքս զրի թողուլ լրանել անմիջապէս գաղ ինքը, զիտաւորութիւն կատարելու զօրութիւն ունենալ կարծելով և անհաջողութեամբ օրուան ծաղեւուն կը մնայի, որպէս զի երթում տեղ մը լուսնեմ ու հորս և քրոջս քով վերադառնում, որոց սիրոյն վրայ տաքանդա չունէի:

Սակայն չէի ուզեր մեկնել առանց Մարգարիտայի խնայունութեան մեկնելուս պատճառը: Ով որ իւր հոմանշանը կը լրանէ առաջ խնայալու, ըսել է թէ ալ չսիրէր զիս:

Մարտի մէջ գտան թուղթ շարագրեցի, ու մէկուն ալ հասնեցայ:

Մերեր էի ամէն պահու կանանց նման աղջիկ մը, որ շատ աղքատաբար համարէր էի իսկ անի՝ զիս անխորձ պատանայ մը տեղ գնելով՝ նախատեսանք պարզութեամբ նենդ ուրիշին մը բանեցուցեր էր զիս խաբար համար: Ե՛վ չէր կրնար զայն հասկնալ: Հուսի ուրեմն անձնատուութիւնս յաղթելով որովցի լրանել զտի՛ս՝ առանց իրմէ մեկնելուս վրայ զգացած վիշտս խմանալու գոհութիւնը իրեն տուաւ: և իմ գեղեցկացի զրափս հետեւա-

Լոնդոն 19 մարտ.
Փոխ. վճարելի ի Բարիկ . . . 25.51
Գոնսոլիտ Անդրի . . . 92 7/8
» Թիւրքի . . . 51 1/2
Բարիկ 19 մարտ.
Գոնսոլիտ Գաղղի . . . 55—77
» Խաղի . . . 69—80
» Թիւրքի . . . 52—50

Վիէննա 19 մարտ.
Անի . . . 108 —
Երկաթուղի Բումէլի . . . 78 —20
Փոխ. Լոնդոն 5 ամիս վճարելի 109—75

ԿԱՍԱԿԱՆՈՒՊՈԼԻՍ 8,20 ՄԱՐՏ
Փոխանակագիր իբր 100 դր. էն.
Լոնդոն 5 ամիս վճարելի 108 3/4 109
» 5 օրէն » 110
Մարտի 5 ամիսէն » 25—40—00

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԲՕՆՍՈԼԻՏ
Մարտ 7 երկուրդի դր. . . 56—3
» 8 թացուցաւ . . . 56—7
Ժամ 6 . . . 56—22

Փոխ. 1863 ի . . . ֆր. 342—
» 1863 ի . . . » 348—
» 1869 ի . . . » 317—
Երկաթուղի Բումէլի . . . ֆր. 180—
Թրամուէյ (անիս) . . . 320—

ԲՆԹԱՅԻ ԳՐԱՄՈՅ
Անդր. իբր . . . 109—5
Գոնս. ֆրաքի . . . 87—1
Ռուս էմբելի . . . 89—5
Գրքի . . . 51—27
Արծաթ մէճիպէ . . . 1—35
Հինգու . . . 105—30
Միթոյի . . . 106—
Պրէն . . . 110—

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԶՄԻՆՈՒՆ ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ
Վ.ԻՃԱՅԻՆ

4/16 մարտ 1872.

Բանալ: — Դարձեմ մի վեր է գիւնեւուն վրայ փոփոխութիւն մ'եղաւ: Սոսկուս բոսած ապրանքը այսօր մինչև 525 դահեկանի վաճառող կայ: Գիւնեւուն տակաւին ինչեւու հակամէտ են:
Ա.Ֆ.Բ. — Այս շաբաթ հարիւր յիսուն կողով չորս Գարա—հիտարի ապ-

ը գրեցի իրեն՝ ի կատարութեան և ի վրայ արտասուելով:

«Իմ Մարգարիտա:

«Կը յուսամ թէ երկուսն անհանգստութիւնը անջնաւ եղած լլղայ: Ժամը տասն ու մէկին գացի հարցոյցի գրեղ, բայց պատասխանելին թէ ի տուն չեա փրաղարձած: Պ. Ժ. . . Բախտաւ որ եղաւ քան զիս, ուրովհետեւ քիչ մ'առնեմն վերջը ինքն ալ դուրով ներս մտաւ, և առաւօտուն ժամը չորսին տակաւին տա քեզ էր:

«Երբ ինձ մի քանի ժամ քեզ ձանձրոյթ պատճառելուս համար, և ապա՛ով կ'ըր որ բնաւ պիտի չմտնում այն բարերատակի ժաւմը՝ որոց համար երախտապարտ եմ քեզ:

«Այսօր կը տեսնի գրեղ, եթէ հօրս երթալու որոշումն ըրած չըլլայի:

«Մեա՛ թարեաւ, սիրեցեալդ իմ Մարգարիտա: Ոչ այնքան հարուստ եմ որ ուզածիս պէս սիրեմ գրեղ, և ոչ ալ այնքան աղքատ՝ որ ուզածիդ պէս սիրեմ գրեղ: Մոցի՛ր ուրեմն քեզ անտարբեր անձ մը իսկ ևս մտնամ բարերատուութիւն մի՛ յոր պիտի չկատարեմ փոքրիկ պատահեալ:

«Կը գործունեմ քեզ պրանտիկ, որ բնաւ չեմ գործածած, բայց կարեւոր կրնայ ըլլալ քեզ, եթէ երկուսն պէս յաճախ հետեւը ըլլաւ:

Կը տեսնեմ, չէի կրցած գնալու աւարտել առանց լլղայ հեղանութեան մը, որով յայտնի էր սրբալի կը սիրէի զիս տակաւին:

Տասն անգամ կարողացի գաղթ թուղթը, և խաղաղեցայ սակաւ մի՛ մտածելով որ պիտի վշտացունէի զՄարգարիտա, և յայնմ թացուս բուսած կեղծ պոպոյսմը ջանայի քաջալերել զանձն: Մինչ ծառայս ժամը չորսին տեսնակի մտաւ, նամակը սուր իրեն, և ապաքեցի զայն խնայեալ տանիլ:

(Շարունակէն)

բանք ծախսուեցաւ 160 դահեկանի. Գէր-
ի բաւած պատուական ապրանքը մինչեւ
180 զնալ կայ :

Գէր- — Խիստ գիւրաւահաս է :

Պարքը ըստած ալէկ ապրանքը 340-50 :

Բաւած — Տասն և հինգ օրէ 'ի վեր
30,000 կենդինարի չափ ապրանք ծախ-
ուեցաւ . էն ալէկ տեսակին վերջին
գինը 105 դահեկան :

ՄԱՆԻՅԱԹՈՒՌԱ

Թէւէ՛ — Հասարակ ապրանք լիա-
բան 9 1/2 վահառու կայ :

Լաւաք — Աղէկ տեսակը լիաբան
10 1/4 երէկ ծախսուեցաւ :

Պաւա — Հրապարակին մէջ խիստ
չափ զանաւորով առաջուան զինեցուն
վրայ բոլորովին տարբերութիւն մ'եղած
է : Այսօր Զմիւռնի հրապարակին մէջ
գտնուած ապրանք (տէրօ-
ղիթ) 9 կամ 10 հազար թոփ կը հաշ-
ուին :

ՍԱՆՈՒՅՈՒՄ

Քուղկունեւորէն անտորադիր նա-
մակ մը զրկուած է առ մեզ, կը ծա-
նուցանեմք թէ առանց ստորադրու-
թեան ո՛ր երէց գրութիւն էնք կընար
հրատարակել :

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱԶԳ

Միտեալ թաղիցս երեսփոխաններէն
Մեծ Վատար էջ. Ներքեւեան : Ազգ-
կնդհանուր ժողովէն երեք անգամ ան-
միջական բացակայութեամբ հրաժար-
եալ համարուած է :

Ազգ. Երեսփոխանական ընտրութեան
գործադիր յանձնաժողովը հրամանին
համաձայն թաղիս ընտրութեան ժողովը
նոյն հրաժարելոյն տեղ ուրիշ մ'ընտ-
րելու հրաւեր կը կարգուի ընտրող թա-
ղեացոյ՝ որ հետեւեալ երեք անձերէն
կամ ըստ տրամադրութեան Ազգ. Սահ-
մանադրութեան անդամք գործս անձի
մը անուն թղթի վրայ նշանակելով յա-
ռաժիկայ կիւրակէ օր (մարտ 12) ա-
ռաւօտեան ժամ երեքին մինչեւ եօթն
անձամբ բերեն և քուէտուփը ձգեն :

Ահաւասիկ ներկայացեալ ընտրելիք
Արիւսան էջ. Պէշիւրեան
Անգրեւստ « Փափագրեան
Յարութիւն » Տատեան

Այն ընտրողը, որ հարկեցուցիչ պատ-
ճառաւ իւրեանց քուէներն անձամբ
բերելու անկարող են, պէտք է քուէ-
ներն պահարանի մը մէջ գնեն, պահա-
րանն ստորագրեն իւրեանց անունով և
օրոշեալ ժամանակին զրկեն :

Ի Ներկայութեան ընտրող. Ժողովոյ
քուէհամարը ճիշտ ժամ եօթնին պիտի
սկսի, որով ետք եկող քուէները կը
մերժուին :

1872 մարտ. 7 Նախ. Բնա. Ժող.
Քարտէկօմիտէի Գլխ. Եղեմեան :

Վարդանանց յիշատակի հանդէսն,
ինչպէս ուրիշ մէկ քանի վարժարանե-
րու, նոյնպէս և Թով-Վարդու վարժա-
րանին մէջ ևս կատարուեցաւ այս տա-
րի. մանաւանդ որ ինչպէս սովորու-
թիւն եղած է, թատերական ներկա-
յացում մի ևս տրուիլ օրոշելով, վար-
ժարանին աշակերտութիւններէն մին կը
հրաւիրուի Վարդան ըլլալ, բայց աղ-
ջիկը կը մերժէ, այն ատեն, յորդոյ
անօրէնը խօսքն ազգական ուղղելով, ե-
թէ է՛ն ուղղել Վարդան ըլլալ, ուրեմն
Վասակ մ'ես, քեզ նման աղջիկ մը մեր
դպրոցին մէջ գործ չ'ունի, կ'ըսէ և ըս-
տուղիւ կը ճամբուի խեղճ օրիորդը որ
իւր ուսման նկատմամբ ունեցած սի-
րոյն անժխտելի ապացոյցը կուտայ այ-

ժըմ ամեն օր Թով-Վարդու Սարմա-
թմարուի վարժարանը դալով :

Արդարեւ Թով-Վարդու վարժարանաց
անօրէնին այս կերպիւ գերասանուհի
պատրաստելու համար ըրած ջանքը զար-
մանաց արժանի է, մանաւանդ թաղե-
ցոց այս մասին ցոյց տուած անտար-
բերութիւնը :

Ահա կը կարծեմք թէ վարժարանք
աշակերտողաց կը վերաբերին, սակայն
անօրէն էֆէնտին իւրացնելու փորձին
մէջ յաջողած կ'երևի :

Մեր ընթերցողաց մէջ թերևս գըտ-
նուին տմանք, որ ինչն թէ ասկից վեց
տարուոյ չափ յառաջ Գիւրախատանու
Սղերդ քաղաքին աղագայինները խու-
վութեամբ յազդը և իւր շուայտոտը
նաւորութեամբ նշանաւոր Յովհաննէս
անուն քահանայ մ'ի Պոլիս արտորուե-
ցաւ :

Այս անբարոյական անձը մայրաքա-
ղաքիս մէկ քանի եկեղեցեաց մէջ թէ-
պէտ քահանայադորութիւն ընելու
զրկուեցաւ. Ազգ. Վարդութեան կողմա-
նէ, բայց բոլոր գնացած տեղերէն վը-
ւընտուեցաւ իւր միջի ընթացից հա-
մար :

Նոյնպէս Սղերդու շրջակայ գիւղե-
րուն մէջ ապօրինաւոր պսակներ, դադա-
նային գործողութիւններ, և ժողովրդեան
մէջ դժտութիւններ յարուցանելուն հա-
մար, հանրագիրներ 'ի Պատրիարքարան
եկած և Պատրիարքարանն Բ. Գրան
Լիւրնամէ յոյն զանի մայրաքաղաքս բե-
րել տուած է, որպէս զի վաթսմամայ
քահանային շնային և ապստամբական
ընթացը քննուի, և ըստ օրինի պատ-
ժուի :

Սոյն անձը տակաւին քանի մ'օր յա-
ռաժ Մայր Եկեղեցոյ մէջ Վառապի
գետահասակ պատանուոյ մը աչքը ոսկ-
ւով շրջեցնելով, իւր դադանային կեր-
քը յազգեցուցեր է՝ զոր եկեղեցւոյն
ժամակոյններն նշմարելով, անմիջապէս
Պատրիարքական փոխանօրդ Արթ. Հօր
խմայուցեր են՝ որ զանի իւր քով բե-
րել տալով թէ և հարցաքննել, սա-
կայն քահանայն բոլորովին ուրացեր է :
Վերջին անգամ անցեալ շաբթուան
մէջ, օր մը Կէտիկ փաշա թաղէն անց-
նելու ատեն տեսնելով որ զգաւնի կին
մ'իւր տան ապակիները կը սրբէ, յան-
կարծ գուռը կը զարնէ և բաժակ մը ջուր
կը խնդրէ, կինն այդ անձին քահանա-
յութեանն 'ի պատիւ ջուրը կը մատու-
ցանէ, բայց մեր վարդապետը Գովհան
նէս կ'սկսի պէպ 'ի տան ներսը յառա-
ջանալ իւր թէ շէնքին գեղեցկութեան
դմայելով ամեն կողմ գիտել կը բաղ-
ձար, այսպէս բաւական քայլ առնելէ
ետք, վայրագ աչքը կ'ընդ վրայ դարձ-
նելով կը ճգնի իւր վառաշատ կրից հը-
նազանդեցնել զին, բայց առաքելի
մանկամարդութեամբ աղաղակները փու-
թանակի բազմութիւն մը կը խռնեն տան
առջև՝ ասկից քահանայն խայտառակու-
թեամբ կը վրնտուի :

Այժմ խնդիրը Պատրիարքարան տար-
ուած և քահանայն ուրբաթ օր Ազգ-
հիւանդանոց զրկուած է, մեր կ'սպա-
սեմք տեսնելու թէ որբաղան Պատրի-
արք հայրն ինչ պիտի տնօրէնէ մարդ-
ըսուելու անարժան այս քահանային հա-
մար :

Ինչպէս որ եկեղեցականութենէ լուծ-
եալ գերձակ Մովսէսին վերջին դժպէհի
գործոյն պատմութիւնն ընելու ատեն
յայտնած էինք, նոյնը կը կրկնեմք
այժմ, քահանայի մ'առաջին հանդա-
մանը պիտի լինի, առաքինութիւն
տնձնական, հաւատարմութիւն առ ըն-
տանիս. ո՛վ որ միանգամ այս լարե-

մանութեան դէմ կը մեղանայ՝ անար-
ժան է այդ նուիրական պաշտօնը վա-
րելու, և թէ Ազգ. Պատրիարքարանն
այսպէս չ'ընենք զեկեղեցականութե-
թիւնն և թեթե ինչ պատժով զոհ կը
լինի, ընդհանուր յարգելի եկեղեցա-
կանաց պատիւը կ'արատաւորէ. վստահ
եմք որ մեր արժանայարդ կղերն, ինչ-
պէս Վասպար քահանային ըրաւ, նոյն-
պէս կը վարուի նաև այս անգամ Գով-
հաննէս քահանային համար, և չը պար-
տաւորել զմեզ ընթերցողաց յորդոր
կարգաւ որ եկեղեցականներն ընդու-
նելու մասին փոքր ինչ զգուշութեան և
ընտրութեան հպատակին :

Ա. Զ. Գ.

Գարակէօմիտի 1872 մարտ 6.

Խմբագր. Փողոյ.

Գարակէօմիտի միացեալ թաղից
երկեսեւ վարժարաններուն քանանանայ
ընդհանուր քննութիւնն յառաջիկայ ուր-
բաթ օր մարտ տասնէն սկսեալ հետե-
ւալ կերպիւ պիտի կատարուի .

Մարտ 10 ուր. Ա. Տրամարտութիւն

" " " Բ. Հայերէն լեզու

" 13 բշ. Գ. Թուադիտութիւն

" 14 գշ. Գ. Գաղղիերէն

" " " Ե. Տաճկերէն

" 15 եշ. Զ. Չայնադութիւն

" " " Է. Գծագրութիւն

Կը խնդրուի ուսումնասէր աղագային-
ներէն, որ բարեհաճին, առանց մաս-
նաւոր հրաւիրանաց սպասելու օրոշեալ
օրերուն մէջ գալ 'ի վարժարան թաղիս
և քննել աշակերտելոց վիճակը :

'ի գիմաց հոգաբարձութեան

Երկեսեւ վարժարանաց

Տնօրէն

Ա. Ա. Սաբեհեան.

ՄԻՍՏԱՐԱՌՈՒԹԻՒՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

(Շ-բ. և Է-բ. Դ-բ. Է-բ. 29.)

Ո՛չ ապաքէն դուք ո՛ր միաբարասէր
հարք աղջի համար երկրորդ 'նկողներ
եղած կը լինիք :

Ասորապայց Վրաց լիւսառ աղջը (1)
որ 70 տարուան մէջ, զրեթէ անհե-
տացաւ, այն փոքր դեղատիկ Բուս Բի-
կիանոսի մէջ կորեաւ և անցաւ այն
աղագայ կարգը՝ որոց անունները բառա-
բաններու և պատմութեան մէջ կը տես-
նեմք : Նաեւ միթէ կենդանի ապացոյց չ'են
մեզ Լեհերը՝ որոնք Բուսիոյ բաժնի մէջ
կը գտնուին. թէ և կրօնակից ևս չ'են բայց
ինչ կը քաշեն անոր իշխանական աղ-
ղեցութենէն : Նոյնպէս ալ Ներայեցիները
(2) որոնք բազմաթիւ են Ռուսաստանի
մէջ, միեւնոյն ներգութեան ենթակայ են :
Եւ միթէ բոլոր Յունադաւան թէ կը-
ղերականաց և թէ աղէտ աշխարհականաց

(1) Այս ողորմելիները որ այսօր 'ի չքոյս կը
համարուին, 70 տարի յառաջ յատուկ կաթու-
ղիկութիւն և թաղաւորութիւն ունէին. երբ
Ռուսաց իշխանութեան անցած՝ արդէն թաղա-
ւորութիւններն վերջացած էր. սակայն ապագային
մէջ անկախ կաթուղիկութիւն ունէին, բայց
Ռուսաց տէրութիւնը 50 տարի յառաջ այն ևս
վերջացուց և անոր տեղը ձգարք անունով Ռուս
Եպիսկոպոս մի կարգեց, և հետզհետէ Ռուս
լեզուն և գրականութիւնը Վրաց լեզուն փո-
խանակեց զպատկառ մինչև անցեալ տարի, որ
կատարութիւնը խափաւ արգիլեց թէ քաղա-
քաց և թէ գիւղօրէից եկեղեցեաց և դպրոցաց
մէջ Վրացերէն ուսմանը և հոգեւոր պաշտօն
կատարելն, այլ Ռուսերէն նաեւ Ռուսերէն ուս-
մանը շուկեցող Վրացի երէք քահանայ ըն-
կնելու հրաման տուաւ :

(2) Ասորք որ ընդհանրապէս Գերմաներէն
կը խօսին՝ 2 տարի յառաջ Տէրութեան հըրա-
մանաւ ոստակի արգիլուած է այլ ևս այն լե-
զուաւ խօսիլ, այլ իւրեանց թէ կարգաւ զրեւ
թէ խօսիլ և թէ հոգեւոր պաշտամունքին ա-
մենն ու պաշտօնաւոր Ռուս լեզուաւ պարտ է
լինիլ :

ստակի կրօնամարմնութիւնը թաղան է
մեզմէ : Եւ միթէ նաեւ թաղակիր Յու-
նադաւան գլխաւորը թէ յառաջին և
թէ ներկայ ժամանակին մէջ կրօնքը
իւրեանց քաղաքական շահոյց չ'են
ըրած և չ'են զոհեր, ինչու մենք զմեզ
խաբել կը կամիմք :

Եւ միթէ ասի պղտիկ դէպք է որ
հանգուցեալ Մատթէոս կաթուղիկոսի
օրովը տեղի ունեցաւ, զի Ներսէսայ
Շէհրեար գիւղի բնակիչներն իւրեանց
գիւղի տէր Հայ իշխանի բռնութիւններէ
ընէն ներսերէն կը լինին, ուստի 40 տու-
նի չափ Ռուս լինելու կը խոտանան և
կը լինին, բայց յետոյ կը զղջան ըրած-
նուն վրայ և քանի քանի անգամ խընդ-
բաղիր կը մատուցանեն կառավարու-
թեան օրպէս զի վերագաւնան իւրեանց
նախնի կրօնքին և Հայ լինին, սակայն
անհնարին կը լինի և ինչպէս խընդ-
բաղիր անխել կը լինի, ասորք մինչև
ցայսօր կ'ողբան իւրեանց այս սխալ
ձեւնարկութեան վրայ, բայց 'ի զուր :

Ո՛ր Տաճկաստանի Ռուսամիտ հարք և
եղբարք, որ ո՛ր երէց պատճառաւ Յու-
նաց հետ միաբանիմք պատրուակաւ
պատճառ կը լինիք Ռուսաստանի մեր
սիրելի եղբայրները Ռուսաց հետ 'ի մի
ձուլելու ինչպէս Վրացիք դաւանու-
թեան միութեան պատճառաւ յազդուե-
ցան :

Ինչ անխորհուրդ խնդիր է մեր կող-
մանէ այս միաբանութեան յեղիցողութիւնը
բաւական է որ կրօնքով Յունաց և Վա-
րդանաց հետ մի եմք, և իմէ նորա ևս
մեզ պէս ընդունին մեր եկեղեցին, ինչ-
պէս որ մեր նոյնայն ուղափառ կը կո-
չեմք և ահա միութիւն կատարուած
կը լինի : Ինչ հարկ կայ նաեւ ծեսերը
միացնել, ինչպէս որ նորա կը բաղ-
ճան իւրեանց շահուն համար, թէ և
Քրիստոնէութեան և մարգկութեան դէմ
է մտացածնին. մենք խնդրեցինք այլոց
տուած նոյն շահը կը մտածեմք և ոչ
մերը : Չը մտնամք որ աշխարհիս մէջ
ամեն ինչ անցաւոր է, մարդիկ մահ-
կանացու, կը մեռնին, անտի փառք,
պատիւք և շքանշանք կ'անհետան,
կոչընտարական և անխրատութեան մամնան
ևս իւր ժողովրդին հանգրձ աշխարհիս
վրայ կը մնայ, թէ և նորա ժանգը ըս-
տացողի ոգին ու մարմինը յաւիտեանա-
կանապէս կը թունաւորի և 'ի կորուստ
կը մատնուի, իսկ մարգկային արարք
որ 'ի գիր կ'արձանագրուին, մինչև 'ի
կատարած աշխարհի կը մնան 'ի գովնառ
և յօրհնութիւն աղագայէ և հայրնառ-
սէր բարեբարաց, զայս կ'ապացուցանէ
Սուրբ Վարդան և իւր նահատակից
որոնք աղագայութեան եռանդով
վառուած չը խնայեցին ամեն ինչ որ
ունէին նոյն իսկ իրենց անձը, 'ի նախա-
տին աղագայեաց, փառամով և շահասէր
անձանց, որպիսի են վառատիրոն Վա-
սակ և իւր նմանները, որոնք զեկեղե-
ցին, զաղղն և զհայրենիք մատնեցին :

Եւ այս ճամբիտ է որ մեր եկեղե-
ցւոյ մէջէն երբեք չպիտի պաղտնէր, Վասակ
կակ և Կիրակոս երէցներ, Վասակ,
Մերութեան և Վեհա Վարդաններ : Վա-
ստոր օրինակ մը 'նոր Նախնիներն շա-
պըշիկով երէցը որ յանդգնեցաւ թե-
րեւս մէկ խաղի կամ միտայի և կամ քա-
նի մի մանէթի ակնկալութեամբ օտար
և խորդ լեզուաւ հայկական անարատ
բեմը պղծել, ըստ իս և ըստ զգայուն
և բոլոր աղագայէ Հայ հաւատարկութեան
այդ 'նախնիներն երէցը՝ նուազ եղեւ
նազործ չէ քան զՊանկալին՝ որ Աւետա-
րանաւ և ուսու երգմամբ բերդեղէն տա-
րացեալ եկեղեցւոյ զաւակները և Հայ
նահատակները կ'իջեցէր և Պարսից ա-

